

Er disse Aftaler saa ogsaa ugyldige, og hvad vil det sige, at de er ugyldige? Jeg er enig med det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen i, at Aftalerne jo ingenlunde er strafbare, men kun bliver kendt ugyldige i det Tilfælde, hvor der foreligger Brud paa dem og de bliver indbragt for Domstolene, i øvrigt skrives der ikke ind fra Statsmagtens Side, selv om Aftalerne virker nok saa skadeligt. Og hvis nu det Tilfælde indtræffer, at Parterne enes om at underkaste sig privat Voldgift til Afgørelse af deres Stridigheder, er dette fuldt tilladeligt, og intet behøver at offentliggøres, intet kommer frem til Offentligheden. Ja, hvilken snurrig Ordning!

Hvad menes der i denne Paragraf med Ordene: „eller lignende“, der staar i Paragraffens næstsidste Linie efter „Kontraktbøder“? Det maa slaas ganske bestemt fast, det maa ganske bestemt understreges, hvad det er, der er ugyldigt, der maa ikke være noget, der hedder: „og lignende“ eller „eller lignende“.

Hele Paragraffen er uklar, og Bemærkningerne til Lovforslaget gør ikke Paragraffen klarere eller bedre. Det hedder i Bemærkningerne, at det ikke er Hensigten at ramme alle kollektive Aftaler, idet den høje Regering erkender, at mangfoldige kollektive Aftaler ikke alene er berettigede, men endogsaa anerkendelsesværdige. Heri er vi ganske enige, men hvorledes vil man drage Grænsen mellem berettigede og saakaldte uberettigede kollektive Aftaler vedrørende Erhvervslivet? Saa vidt jeg kan se, har man end ikke forsøgt herpaa, maaske i Bevidstheden om, at det er umuligt. Man forsøger det i hvert Fald ikke, man skærer alle over een Kam med en enkelt Undtagelse, nemlig kollektive Aftaler mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, men til denne Undtagelse skal jeg senere komme tilbage.

§ 2 omhandler, hvorledes og paa hvilken Maade Bedømmelsen skal finde Sted af, hvorvidt en kollektiv Aftale har den i § 1 nævnte Karakter eller ikke. Denne Bedømmelse overlades til Domstolene. Man kunde fristes til at sige: De stakkels Domstole! Og det tilføjes, at Domstolene kan hidkalde særlige i Pris-, Produktions-, og lignende Forhold sagkyndige og om fornuddet nedsætte et Undersøgelingsudvalg af disse sagkyndige, der skal være praktiske Forretningsfolk, Teknikere, Socialøkonomer eller lignende, men der gives ingen bestemte Direktiver om, hvorledes de skal udnævnes, hvad det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen ogsaa var inde paa. Naar man nu betænker, at hvert enkelt Tilfælde,

hvor der formodes at foreligge Aftaler af den i § 1 nævnte Karakter, ja, endog hver kollektiv Aftale, om hvis Retsgyldighed der kan være Tvivl, skal kunne indbringes for Domstolene og behandles efter Bestemmelserne i Lovforslaget, vil ærede Medlemmer faa et Indtryk af det Maskineri, der vil blive sat i Gang, hvis § 1 bliver vedtaget uforandret.

Har den højtærede Handelsminister virkelig tænkt Sagen til Bunds, og er han klar over Bestemmelsens Konsekvenser? Hvad vil det nu sige, at disse sagkyndige skal afgive en Redegørelse til Domstolene paa Grundlag af nærmere Undersøgelse af Tilstandene indenfor det paagældende Erhverv? Betyder det, at der skal tildeles disse sagkyndige en Fuldmagt til at foretage særlige Undersøgelser, eller betyder det, at Redegørelsen skal baseres paa de sagkyndiges særlige Kendskab til det paagældende Erhverv? Hvis det sidste er Tilfældet, hvorfor bestemmer man saa ikke, at alle disse Sager, ogsaa de udenbys, skal henlægges til Sø- og Handelsretten i København? Herved vilde man spare alle Undersøgelingsudvalg og faa alle Sagerne, der jo i Henhold til § 1 maa forudsættes at være af civilretlig Natur, henlagt til Paakendelse ved en sagkyndig Domstol.

Men helt bortset herfra finder jeg den Sammenblanding af Domstole og Administration, som tilsigtes, højst uheldig. Jeg kan ikke billige, at det paalægges Domstolene at nedsætte Undersøgelingsudvalg, hvis Medlemmer Domstolene skal vælge, og hvis Indberetninger Domstolene skal lægge til Grund for deres Bedømmelse af de paagældende Sager. Man maa ikke paa nogen Maade, hverken direkte eller indirekte, gøre Domstolene til Part i Sagen. Skal der endelig nedsættes Undersøgelingsudvalg, maa disse Udvalg nedsættes af Administrationen og ikke af Domstolene. Det vilde ogsaa være helt nye Principper i dansk Retspleje, der bliver knæsat, hvis man følger Forslaget paa dette Punkt. Domstolene skal dømme, intet andet.

Med § 3 kommer vi til Forslagets anden Halvdel, Værn for den enkeltes Arbejdsfrihed. Jeg anser ligesom ærede foregaaende Talere denne Del af Forslaget for at være det centrale, det bærende i hele Forslaget og for øvrigt ogsaa den klareste affattede Del af det. Jeg er ganske afgjort Modstander af personlig og økonomisk Forfølgelse af den enkelte, og jeg er enig med den højtærede Handelsminister i, at hvis der ad Lovgivningsvejen blot i nogen Grad kan dæmnes op for den haardhændede og hensynsløse